

Till: kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se,
hanna.sundqvist@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om promemorian förslag om mål för trygg energiförsörjning (KN2026/01473)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Gotlands län välkomnar förslaget om ett nationellt mål för en trygg energiförsörjning. Länsstyrelsen delar bedömningen att ett sådant mål utgör en väsentlig del av energipolitiken och ett viktigt komplement till befintliga energipolitiska mål samt målen för totalförsvaret och det civila försvaret.

Länsstyrelsen vill samtidigt framhålla vikten av att det nationella målet utformas så att det blir tydligt och konkret och därmed kan utgöra ett effektivt styrmedel.

Länsstyrelsen i Gotlands län framföra följande synpunkter.

2. Mål för trygg energiförsörjning

Förtydliga *motståndskraftigt* energisystem

Målet skulle bli tydligare vägledande om det förtydligas vad ett *motståndskraftigt* energisystem innebär och vilka åtgärder som stärker energiförsörjningen i hela hotskalan. Det kan exempelvis handla om ökad självförsörjning genom inhemsk och europeisk energiproduktion, utfasning av fossil energi, ökad energi- och resurseffektivitet, cirkularitet samt diversifiering och decentralisering av energiförsörjningen.

Förtydliga *uthålligt* energisystem

Uthålligheten beskrivs i remissen som tre månader. I linje med Försvarsberedningens Ds 2023:34 bör det förtydligas att perioden dels avser förmågan att under minst tre månader hantera ett krig i Europa med allvarliga konsekvenser för samhällets funktionalitet, dels att ge tid för omställning till krigstida förhållanden. En sådan

omställning kräver omfattande planering och förberedelser redan i fredstid, vilket understryker vikten av ett tryggt och robust energisystem.

Förtydliga energianvändares roll i det förebyggande arbetet

Målet skulle bli mer vägledande för energianvändare om det framgår hur energianvändare *bör förebygga* störningar. Det kan med fördel tydliggöras vad energianvändare har för ansvar i detta.

Behov av vägledning

För att åtgärder ska vara *ändamålsenliga* och *kostnadseffektiva*, så som remissen skriver, efterfrågar Länsstyrelsen vägledning för aktörer inom energiförsörjning och energianvändare.

Förtydliga roller och ansvar

Energiplaneringens roll, både på kommunal och statlig nivå, bör tydliggöras och stärkas i stycket "Förmågan till trygg energiförsörjning behöver integreras i planeringen...".

Energianvändarnas insatser bör beakta energiomställningen, så att arbetet med trygg energiförsörjning inte leder till inlåsning i lösningar som inte är långsiktigt hållbara. Omställningen kan samtidigt bidra med förmågor som stärker trygg energiförsörjning och driva utvecklingen genom kund- och kravställning. Det offentliga roll kan förtydligas genom exempelvis offentlig upphandling, uppdrag till statliga myndigheter och civil-militär samverkan.

3. Konsekvensanalys

Behov av avvägningar

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att totalförsvarets behov behöver tillmätas större betydelse än tidigare. Länsstyrelsen uppdrag innefattar bland annat att göra avvägningar mellan olika samhällsintressen. Länsstyrelsen vill samtidigt uppmärksamma att det finns målkonflikter inom totalförsvaret mellan civila och militära intressen, något som exempelvis är aktuellt på Gotland inom energiproduktion.

Länsstyrelsen i Gotlands län efterfrågar att målet för en trygg energiförsörjning tydliggör statens ansvar och roll i att hantera och, när så är möjligt, lösa målkonflikter mellan civila och militära intressen inom totalförsvaret.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen i Gotlands län anser att det är viktigt att målet kompletteras med styrmedel, såsom incitamentsstrukturer, offentlig upphandling samt satsningar på forskning och utveckling.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av tillförordnat länsråd Margareta Gothnier med energi- och klimatsamordnare Agneta Green som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.